

ПАСМАКАВАЦЬ ХЛЕБ, ПАЙСЦІ НА НАЧНУЮ ЛЯСНУЮ ЭКСКУРСІЮ, АДЧУЦЬ БЫТ ПАЛЕШУКОЎ

Што выбраць?

Як жа арыентавацца ў мерапрыемствах, што праходзяць у розных рэгіёнах? Як уключыць іх у сваё падарожжа ці наадварот, прымеркаваць да фестывалю сваю паездку ў той ці іншы рэгіён? На рэсурсах belarus.travel і belarustourism.by асвятляюцца ўсе найбольш яркія падзейныя мерапрыемствы рознага маштабу.

Акрамя таго, у сацыяльных сетках Нацыянальнага агенцтва па турызме — ВКонтакте, Instagram, Facebook, а таксама ў тэлеграм-канале [Познай Беларусь](https://t.me/PoznajBelarus) асвятляюцца мерапрыемствы, якія набліжаюцца. Гэта таксама зручны інструмент для турыстаў, дзе размешчана дынамічная інфармацыя пра падзеі, што адбудуцца ў бліжэйшыя выхадныя і на наступныя тыдні.

У сталіцы ў жніўні гасцей запрашаюць на гастронамічны фестываль [Vulitsa Ezha](https://vulitsa.ezha.by), музычна-культурны фэст «Культурныя традыцыі сталіцы», які праводзіцца на розных пляцоўках у цэнтры горада — на плошчы Свабоды каля Ратушы, у Ракаўскім прадмесці на тэрыторыі былога хлебазавода, тэрыторыі Верхняга горада і інш. Ну а ў краіне знакавымі фестывалямі жніўня, безумоўна, стануць «Бацькава булка», «Шлях цмока» і «Кліч Палесся».

Хлебныя шэдэўры «Бацькавай булкі»

Каравай-фэст «Бацькава булка» пройдзе 17 жніўня ў Свіслачы Гродзенскай вобласці. Як вядома, яго ідэя з'явілася пасля наведвання кіраўніком дзяржавы Свіслацкага раёна. Падчас візіту на хлебапяркароў ён прапанаваў мясцовую прадукцыю і высока яе ацаніў. Было вырашана правесці невялікае мерапрыемства для прафесіяналаў і аматараў хлебапечэння, якое з часам перарасло ў фестываль.

— Асноўная яго задача — аднаўленне традыцый хлебапечэння, — расказвае **намеснік старшыні Свіслацкага райвыканкама, прадстаўнік аргкамітэта па правядзенні каравай-фэсту «Бацькава булка» Юрый КУЛІКОЎ**. — Акрамя таго, мы імкнемся паказаць няпросты шлях хлеба да нашага стала, разнастайнасць беларускіх традыцый, і, безумоўна, прадэманстраваць той прадукт, які атрымліваецца на выхадзе.

У першых фестывалях «Бацькава булка», якія праходзілі ў 2022 і 2023 гадах, удзельнічалі прафесійныя калектывы па выпечцы хлеба і невялікая колькасць аматараў. З кожным годам колькасць удзельнікаў расце. Сёлета гэта 36 прафесійных калектываў з усіх куткоў Беларусі, якія займаюцца вырабам хлеба на прамысловай аснове. І каля 50 пекараў-аматараў. Ганаровымі гасцямі свята стане дэлегацыя з Баграціёнаўска Калінінградскай вобласці — горада-пабраціма Свіслачы. І хоць фестываль — гэта найперш спаборніцтва прафесіяналаў, кожны наведвальнік зможа пакаштаваць іх хлебныя шэдэўры.

Партнёрамі фестывалю таксама з'яўляюцца каледжы Гродзеншчыны і Брэстчыны, летась дзевяць з іх прадэманстравалі сваю прадук-

цыю. Акрамя таго, удзельнічаюць прадпрыемствы «Хлебпрама» і «Белкаапсаюза».

Галоўным прадстаўленнем свята стане пастаноўка, якая раскажа гісторыю пра гаспадару, які ўмеў падтрымаць парадак у сваёй хаце і, калі будзе трэба, — пастаяць за сваю Радзіму. На цырымоніі адкрыцця па традыцыі збяруць карту Беларусі з маленькіх «бацькавых булак».

Упершыню напярэдадні фэсту адбудзецца конкурс прафесіяналаў хлебапечэння з прысваеннем асаблівага знака якасці «Бацькава булка». Лагатып каравай-фэсту пераможцы змогуць размяшчаць на сваёй прадукцыі. Найлепшыя конкурсныя вырабы будуць прадстаўлены на фестывалі на выставе «Хлеб як шлях жыцця».

Сёлета ў гонар 80-годдзя вызвалення Беларусі на мерапрыемстве прадэманструюць узоры «хлеба Перамогі», «блакаднага хлеба»,

«Бацькава міля». Каманды, а іх каля двух дзясяткаў, пасапборнічаюць у набліжаных да вытворчасці хлеба жартаўлівых гульнях-станцыях. Напрыклад, збяруць зерне ў збанкі на станцыі пад назвай «Зернезбор», паспрабуюць загнаць курыцу ў загон на станцыі «Курыныя забегі» і інш.

Знойдзеца заняткаў і для аматараў сапраўдных спаборніцтваў. З удзелам федэрацыі лёгкай атлетыкі да пачатку фестывальных мерапрыемстваў будзе праведзены легкаатлетычны забег па вуліцах Свіслачы, дзе возьмуць удзел як прафесіяналы, так і аматары бегу. Спартыўнай культурна-гульнявая праграма паміж камандай Гродзенскага аблвыканкама на чале з Уладзімірам Каранікам і камандай Свіслацкага райвыканкама на чале з яго старшынёй Аляксандрай Вярсоцкім.

Фота: Лявон Голіц

а ў гонар пакарання космасу спякуць «касмічны хлеб», а таксама выстаўяць для дэгустацый прадукт па асаблівых рэцэптах, напрыклад, «манастырскі хлеб».

Пляцоўка «Хутарок па-гаспадарску» будзе добраўпарадкавана як прывал-бліндаж з палявой кухняй-пякарняй і салдацкай кашай. З цюкоў саломы складуць зоны адпачынку і месцы для наведвальнікаў. Вакол пляцоўкі размесцяцца экспазіцыя ваеннай тэхнікі, стралковыя цір, ваенна-палявая кухня з пачастункамі.

Яшчэ адна навінка — «Гаспадар-шоу». Яго гасцей чакаюць гульні і забаўкі: стральба з лука, палаянічы рог, майстар-клас па колцы дроў і распілоўцы бяровення, валоданні пугай і многае іншае. Сфатаграфавання кожны зможа ў новай фотазоне «Бацькоўскі кут» і на аднайменнай тэматычнай выставе-конкурсе работ прадпрыемстваў Свіслацкага раёна.

У кожнага будзе магчымасць спячы сваімі рукамі так званую «Бацькаву булку» (дарэчы, такую назву носіць не што іншае як салодкая здобная «пляцёнка»). Культурна-гульнявая праграма стане дэгустацыя 5-метровай «Бацькавай булкі», зробленай рукамі свіслацкіх хлебапёкаў.

У рамках свята падрыхтавана культурная праграма. На галоўнай сцэне выступяць вядомыя беларускія выканаўцы, сярод якіх Ірына Дарафеева і ансамбль «Чысты голас». Галоўным хэдлайнерам вясёльнай праграмы стане расійская група «Міраж» і яе салістка Маргарыта Суханкіна.

Асаблівае сёлёдняе фестываль — спартыўны складнік. Зрэшты, не толькі спартыўны, але і вясёлы. Адным з конкурсаў стане

Для маленькіх гасцей свята будуць працаваць дзіцячыя атракцыёны, каруселі, арэлі, батуты, анімацыйна-гульнявая праграма з мыльнымі бурбалкамі, фотасесіяй, пеннай дыскатэкай, фестывалем фарбаў.

Завершыцца каравай-фэст «Бацькава булка» святочным салютам і дыскатэкай, якую арганізуе радыё «Мір».

Начной сцежкай па «Шляху цмока»

— Дата 17 жніўня выбрана не выпадкова. Мы як прадстаўнікі прыродаахоўнай арганізацыі маем дакладныя прагнозы надвор'я і ведаем, што менавіта ў гэтыя дні будзе добрае надвор'е, а нашым гасцям гарантаваны камфортныя ўмовы, — паабяцаў **дырэктар ДПУ «Бярэзінскі біясферны запаведнік», прадстаўнік арганізатара фестывалю «Шлях цмока» Андрэй ПРАКОШЫН**.

Фестываль славянскай міфалогіі «Шлях цмока» пачынаўся 10 гадоў таму з невялікага месцічковага мерапрыемства. Як раз тады ў запаведніку арганізавалі музей міфалогіі і міфалагічную сцежку, якія аб'ядналі ў Цэнтр міфалагічнага турызму. Гэта стала магчымым дзякуючы ўдзелу і перамозе ў конкурсе па лініі ПРАААН праекта Бярэзінскага біясфернага запаведніка. На атрыманы грант і быў арганізаваны турыстычны аб'ект.

Ён хутка заваяваў аўдыторыю, тым больш што ў Беларусі ніша, звязаная з міфалагічным турызмам, аказалася свабоднай. Спачатку тут проста знаёмілі гасцей з музеем і міфалагічнай сцежкай, прычым толькі з гідам, які расказ-

вае гісторыю і легенды, што дае магчымасць цалкам паглыбіцца ў атмасферу, у якой жылі нашы продкі.

З цягам часу ў запаведніку пачалі праводзіць і міфалагічны фестываль. Дарэчы, адбывалася гэта ў лістападзе — часта з дажджом і снегам. Лепельскі раён паралельна праводзіў свой фестываль «Лепельскі цмок запрашае ў госці». Было вырашана аб'яднацца, і з той пары ён носіць вядомую назву «Шлях цмока». Калі першы аб'яднаны фестываль сабраў крыху больш за 200 чалавек, то праз чатыры гады ў яго ўжо больш за тры тысячы наведвальнікаў.

Што ж прыцягвае ўдзельнікаў і гасцей фэсту? Тое, што мерапрыемства незвычайнае і не падобна на іншыя. Найперш сваёй начной экскурсіяй па міфалагічнай сцежцы. Кожны год праграма мяняецца, улічваючы водгукі гасцей.

— Пачыналі з анімацыйных персанажаў, якія сустракалі гасцей, што рухаліся па сцежцы, уступалі з імі ў дыялог, і ў такой інтэрактыўнай форме асвятляліся падзеі з міфалогіі. Цяпер мы напоўнілі сцежку рознымі тэхнічнымі штукамі, каб выклікаць эмоцыі — радасць, здзіўленне, страх. Нашы партнёры прывозяць сучасныя тэхнічныя сродкі, і нашых гасцей чакае Пярэун з маланкамі, Зіма са снегам і іншыя міфалагічныя персанажы са сваім уздзеяннем на людзей. Мы ўжо завяршылі продаж білетаў на начную экскурсію. Сёлета аказалася шмат ахвотных — мы не чакалі столькі. Прадалі тысячы білетаў і закрылі продаж, бо не хочам расчараваць наведвальнікаў, калі хтосьці нешта не ўбачыць з-за натоўпу альбо не пачуе. Сцежка будзе працаваць да чатырох раніцы, — расказаў Андрэй Пракошын.

Другая, не менш важная частка фестывалю — музычная. Хэдлайнерам вясёльнай праграмы сёлета будзе расійская група [Green Apelsin](https://greenapelsin.ru). Акрамя гэтага, выступяць такія групы, як «Свои Рядом», The Stokes, сімфанічны аркестр CLASSIC ENERGY. Начная танцавальная праграма працягнецца да трох гадзін ночы на фестывальным полі. Фінальная яе частка — вогненнае шоу, дзе выступяць вогненны цырк «Kresiva».

А пачнуць працаваць фестывальныя пляцоўкі з 12 гадзін дня. Дзённая праграма ўключае выступленні музычных і танцавальных калектываў, работу тэатра «Батлейка». На сцэне музыку ў этнастылі сыграе група «Дрэва жыцця», танцавальныя майстар-класы правядзе калектыв «Motion dance». Будзе працаваць нейравыстаўка ад галерэі «Фарба», дзе можна паглядзець створаныя з дапамогай нейрасетак вобразы з міфалогіі з элементамі віртуальнай рэальнасці, а таксама паўдзельнічаць у квэсце.

Гасцей чакае і мноства іншых лакацый на тэму міфалогіі, «Майстэрня ўражанняў», майстар-класы беларускага клуба рамеснікаў, шмат фудкортаў, дзіцячых гарадоў, рыцарскія турніры. Па білетах фестывалю можна будзе бясплатна наведаць музеі і запаркі запаведніка.

Госці з Мінска могуць дабрацца на фестываль на арганізаваным трансферы (інфармацыю можна знайсці ў Instagramе запаведніка). Гасцініцы і турыстычныя

комплексы на дзень фестывалю ўжо цалкам заняты, але створаны палатачны лагер, куды ўжо раскуплена некалькі соцень месцаў, аднак іх колькасць не абмежавана. Акрамя таго, будзе працаваць вялікая паркоўка — арганізатары свята збіраюцца прыняць усіх ахвотных. Білеты каштуюць ад 15 да 55 рублёў.

За традыцыямі палешукоў — на «Кліч Палесся»

Міжнародны фестываль этнакультурных традыцый «Кліч Палесся» пройдзе 17 жніўня ў восьмы раз. Першы быў арганізаваны ў верасні 2010 года (ідэя яго стварэння таксама належыць кіраўніку дзяржавы) і сабраў тады каля пяці тысяч гасцей. У 2020-м наведвальнікаў было ўжо 15 тысяч, а ў 2022-м — каля 40 тысяч. Сёлета арганізатары разлічваюць прыняць яшчэ больш гасцей.

— Фестываль стаў брэндам Нацыянальнага парка «Прыпяцкі». Яго мэта — захаванне і перадача традыцый, быту і звычаяў палешукоў, — расказвае **намеснік генеральнага дырэктара па навукова-даследчай рабоце ДПУ «Нацыянальны парк «Прыпяцкі», каардынатар Фестывалю этнакультурных традыцый «Кліч Палесся» Андрэй БЯСПАЛЫ**.

У фестывалі ўдзельнічае больш за 10 раёнаў Брэсцкай і Гомельскай абласцей. Кожны з іх арганізуе сваю пляцоўку ў выглядзе падвор'я са сваім фудкортам і сцэнай, дзе выступяць калектывы народнай творчасці. Асобна будуць арганізаваны выстаўкі работ і майстар-класы рамеснікаў і майстроў народнай творчасці. У прыватнасці, 10 майстроў па разьбе па дрэве падрыхтуюць фігуры з дуба ў тэматыцы быту палешукоў.

Пройдзе і традыцыйны конкурс прыгажосці «Палеская прыгажуня». На галоўнай сцэне адбудзецца кавер-хор-шоу, дзе акрамя калектываў-пераможцаў народнай творчасці выступяць і эстрадныя выканаўцы.

У рамках фэсту будзе арганізавана дзелавая пляцоўка па падзейным турызме. Пройдзе этназаафэст — кантактны мінізапарк, а таксама інтэрактыўныя пляцоўкі «Беларусь старажытная», «Палявы кінатэатр», «Хлеб майго Палесся», выстаўкі «Паляванне і рыбалоўства» і «Турыстычнае Палессе», конкурс «Палеская рыбалка», дзе для ўдзельнікаў прыгатаваны прызы.

Для наведвальнікаў будзе арганізавана катанне на цеплаходах, маторных лодках, яны могуць наведаць сафарты-парк і музей прыроды. Пройдуць майстар-класы па ганчарнай і кавальскай справах, саломалляцтве і ткацтве. У рамках мерапрыемства пройдзе фестываль «Хлеб майго Палесся», дзе кожны ахвотны зможа паўдзельнічаць у працэсе выпечкі хлеба ці набыць гатовыя вырабы.

Гасцінічныя нумары нацыянальнага парка ўжо цалкам забраніраваны на перыяд фестывалю, але любы наведвальнік можа разлічваць на месца на палатачнай пляцоўцы. Пачатак работы фестывалю — 11 гадзін, а завершыцца ён святочным феерверкам у 22 гадзіны, гала-канцэрт працягнецца да 23 гадзін. Уваход на фестываль свабодны.

Алена КРАВЕЦ.